

ועדת משמעת לפי פרק ה' לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז - 1977

ז' בשבט התשס"ט
28.8.2009

החלטה לפי סעיף 43 לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז - 1977

בענין:

ועדת התלונות, כמשמעה בסעיף 35 לחוק הפסיכולוגים התשל"ז - 1977 (להלן - החוק)
באמצעות באת כחו, הגב. מרינה אוסטפלד, עו"ד מלשכת היועצת המשפטית, משרד
התובע הראשי משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

- נגד -

ד"ר [REDACTED] עוה"ד רמי שורץ.

באמצעות ב"כ

הנקבל

1. הקובלנה -

ביום 11.6.2008, הגיש עוה"ד יונתן ברג, מיחידת הדין המשמעתי שבלשכת
היועצת המשפטית של משרד הבריאות, קובלנה נגד הנקבל
(להלן - הקובלנה), על כי ביום 16.1.2008, הנקבל הורשע בעבירות פליליות
לפי הוראות פקודת מס הכנסה והתנהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע של
פסיכולוג, כאמור בסעיף 33(1) לחוק;

2. הוועדה -

שר הבריאות מינה את הח"מ כוועדת משמעת, לפי הוראות סעיף 35 לחוק,
לדון בקובלנה (להלן - הוועדה); בדיון בקובלנה שקיימה הוועדה, ביום
30.6.2009, הופיעו בפניה: הנקבל ובא כחו עו"ד רמי שורץ ועו"ד נמרינה
אוסטפלד, באת כחו של הקובל.

3. ההליך הפלילי -

ביום 16.1.2008, גזר בית משפט השלום בתל אביב – יפו, [REDACTED], את דינו של הנקבל ל – 15 חדשי מאסר, מהם 5 חודשים לריצוי הפועל, והיתרה, 10 חודשי מאסר על תנאי וכן קנס כספי בסכום של 250,000 ₪, או 9 חודשי מאסר תמורתו (להלן – גזר הדין).

זאת בעקבות הסדר טיעון שהוגש לבית המשפט, אשר לפיו הודה הנקבל בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, דהיינו: כי הנקבל דיווח לפקיד השומה, בתקופה שמשנת 1999 ועד לשנת 2005, על הכנסות בהיקף של 1.2 מיליוני ₪, אולם נמנע מלדווח על הכנסות נסופות בסכום של כ – 750,000 ₪. לפי האמור בכתב האישום, הנקבל השמיט בדרך של ערמה ותחבולה, תקבולים שקיבל ממטופליו במסגרת עיסוקו כפסיכולוג, לא הוציא חשבוניות מס בגין מלוא ההכנסות, במטרה להעלים אותן הכנסות, פתח שני חשבונות בנק סמויים נפרדים, שבהם רשאי היה לפעול באמצעות יפויי כוח והפקיד בהם את ההכנסות שהשמיט בסכום האמור לעיל, אשר לא קיבלו ביטוי ברשומים בכל דרך שהיא.

בעקבות הודאתו הורשע הנקבל בעבירות המפורטות להלן:

- (1) ששה פרטי אישום שעניינם השמטת הכנסות מדו"חות המס, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה;
- (2) שבעה פרטי אישום שעניינם הכנה וקיום של פנקסי חשבוניות ורשומות כוזבים, לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה;
- (3) שבעה פרטי אישום שעניינם שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

4. ההליך בפני הוועדה -

הנקבל לא חלק על האמור בכתב הקובלנה ולפיכך הדיון בקובלנה התמקד בשאלת הענישה המשמעתית.

עמדות הצדדים, כפי שהועלו בפני הוועדה, הן קדלקמן:

(א) עמדת באת כח הקובל:

- (1) לא מדובר במעידה חד פעמית, או שיבוש כלשהו, כי אם בעבירות חוזרות ונשנות, במשך כ – 6 שנים, אשר הביאו לכך שסכום מאוד משמעותי נגרע מהקופה הציבורית.
- (2) המעשים שבהם הורשע הנקבל מטילים קלון על העוסקים במקצוע הפסיכולוגיה, המושתת על אמון כלפי המטופלים.
- (3) הקשר הטיפול שבין מטופל לבין פסיכולוג המטפל בו, מושתת בהכרח על אמון מוחלט, ומעשיו של הנקבל מהווים הפרה חמורה של האמון האמור.
- (4) אף אם לכאורה ניתן לומר שהמעשים שבהם הורשע הנקבל, לא נעשו בקשר ישיר עם הטיפול שניתן על ידו למטופליו, חלה על הנקבל, כמו גם על כל העוסקים במקצועות בתחום הרפואה, חובה לשמור על טוהר מידות ורמת אמינות גבוהה, בהיותם מייצגים במעשיהם את העוסקים בתחום הרפואה, הזוכים, מעצם תפקידם, באמון מיוחד.

- (5) הואיל והנקבל עבד באופן עצמאי ולא במסגרת מוסדית שבה קיים פיקוח על עבודתו, חלה עליו חובה ברמה גבוהה לשמור על טוהר המידות, על אמון המטופלים, על אמינות בכלל, על ערכים המחייבים כל מי שעוסקים במקצועות הרפואה.
- (6) לאור האמור לעיל, יש לנקוט בצעד משמעותי מרתיע, על מנת למנוע הישנות מקרים דומים בעתיד, כמו גם על מנת להבהיר מסר ברור לכלל הציבור בדבר ההתייחסות למעשים כגון אלה.
- (7) בנסיבות האמורות, ראוי יהיה להתלות את רשיונו של הנקבל לתקופה של עד חדשים. לעניין זה ניתן ללמוד מהעונש המשמעותי שהוטל על דר' ורטניק, שאף הוא הורשע בעבירות מס, אם כי בעבירות ברמת חומרה גבוהה יותר מאלו שבוצעו על ידי הנקבל. בעניינו של דר' ורטניק, הוחלט להתלות את רשיונו לעסוק ברפואה, לתקופה של 6 חדשים.

(ב) עמדת בא כח הנקבל:

- (1) הנקבל אינו מכחיש את המעשים שבהם הורשע ואף אינו סבור שניתן להצדיקם ואולם, המוסמך לקבוע אם מדובר במעשים שיש עמם קלון הוא בית המשפט ובית המשפט לא קבע כך.
- (2) קיים קשר רופף, אם בכלל, בין העבירות שבוצעו על ידי הנקבל, לבין תפקידו כפסיכולוג. האמון שהופר, הוא לא הנקבל למטופליו, אלא האמון שבין הנקבל לבין רשויות המס והנקבל כבר נשא בעונש על הפרת אמון זו.
- (3) הנקבל לא ערב את מטופליו בביצוע העבירות והמטופלים לא היו מודעים למעשים שבהם הורשע הנקבל.
- (4) בעניין ורטניק, שעליו הסתמכה ב"כ הקובל, תקופת התליית הרישום בפנקס, חפפה תקופה שבה הוא היה במאסר. הנקבל מאידך שהה במאסר במשך 5 חדשים, שבמהלכם ממילא הוא היה מנוע מלעסוק במקצועו ובתקופה זו ניתן לראותו כמי רישומו בפנקס הותלה למעשה.
- זאת ועוד, ההליכים בעניין ורטניק היו ממושכים והוא גם הואשם בשיבוש הליכי משפט ובשונה מכך הנקבל הודה במעשיו מיד בתחילת הדרך משהחלה החקירה אצל רשויות המס והוא גם בחר שלא לערער על גזר הדין, אף שבית המשפט הטיל עליו עונש חמור מזה שעליו הוסכם בהסדר הטיעון.
- (5) הנקבל שילם לרשויות את כל חובותיו, עוד לפני הדיון בבית המשפט, מתוך הכרה והפנמה אמיתית של משמעות מעשיו ומתוך חרטה כנה.
- ב"כ הנקבל, הפנה לאמור בפרוטוקול בית המשפט בשלב הטיעונים לעונש, בדברי הנקבל ועדי האופי שהובאו מטעמו וכן לאמור בגזר הדין, לגבי כנות החרטה שהביע הנקבל.
- (6) על כף המאזניים מונחת קריירה של 30 שנות עבודה במקצוע הפסיכולוגיה, גם לאחר כ- 20 שנות הכשרה, כאשר הנקבל נלחם על שמו ומעמדו המקצועי במשך 3 השנים האחרונות. הנקבל הגיע לפסגת מקצוע הפסיכולוגיה והפרשה והפרסום שגלווה אליה, חיסלו קריירה מפוארת, כאשר כיום הנקבל נאבק מידי יום ביומו, כאילו רק עתה החל את דרכו המקצועית, על מעמדו המקצועי ועל מנת לעמוד בתשלום חדשי של 10,000 ₪, לצורך תשלום הקנס הגבוהה שנגזר עליו. כיום למעשה כל הכנסת הנקבל מעבודה, מוקדשת לתשלום הקנס והתליית רישומו של הנקבל בפנקס, כמשמעותו בסעיף 12 לחוק, גם אם לתקופה קצרה, משמעה שהנקבל לא יוכל לעמוד בתשלומים האמורים ויהא עליו לשוב למאסר.

לאחר תשלום המסים והצורך לממן את הגנתו, נותר הנקבל חסר כל, הוא מימש את כל נכסיו והוא גר כיום בדירה שכורה צנועה מאוד וכל שנותר לו הוא העיסוק במקצועו.

(7) הנקבל למעשה מרצה את ענישו מאז שנת 2005, שאז החלה הפרשה להתגלגל וכיום לא נותר ממנו, אלא צל של האדם והפסיכולוג הבכיר ורב המוניטין כפי שהיה קודם לכן. זאת ועוד, תקופת המאסר וההליך הפלילי, פגעה ממילא ביכולתו של הנקבל לעסוק במקצועו, שכן הטיפול שהנקבל מעניק למטופליו מתמשך על פני זמן והנקבל נאלץ לפיכך, להפריד ממטופליו ולהמנע מלקבל מטופלים חדשים.

(8) להתליות רישומו של הנקבל בפנקס, עתה כשנה וחצי לאחר שהנקבל שוחרר ממאסר, השלכה הרסנית לגבי הנקבל. הנקבל עשה כל שלעיל ידו על מנת לזרז את ההליך המשמעתי ומספר מועדים שנקבעו לדיון, בהליך זה, בוטלו מסיבות שאינן תלויות בנקבל.

(9) הנקבל נפל לתהום העמוקה והוא נמצא מול שוקת שבורה, מנודה מקצועית מצד מוסדות אקדמיים שבהם לימד קודם כמו גם מצד החברה הפסיכו אנליטית.

(10) העבירות שעבר הנקבל, נעברו בשל מצוקה כלכלית שבה היה הנקבל נתון, אותה עת, על רקע הסתבכות אישית, בעקבות הליך גירושין טראומטי, אשר לוה בקשר רומנטי בעייתי ושני נסיונות אובדניים של ביתו.

(11) על הוועדה לנהוג במידת הרחמים, לאור נסיבות העניין האישיות של הנקבל ולהימנע מהטלת עונש של התליות הרישום בפנקס. זאת גם לאור התקדים של ד"ר ורטניק ובהתחשב בכך שבמקרהו של הנקבל מדובר בעבירות בחומרה פחותה מאלה שעמדו על הפרק בתקדים האמור.

5. עמדת הוועדה, דיון והמלצה -

על מעשיו של הנקבל, כמו גם על נסיבותיו האישיות, למדה הוועדה, מעבר לטענות ב"כ הצדדים, גם מהאמור בגזר הדין [REDACTED] ומפרוטוקול הדיון בתיק האמור (הפרוטוקול מיום 2.1.2008).

על מעשיו של הנקבל, נאמר בגזר הדין, כדלקמן: "...לא ניתן להקל ראש בחומרת המעשים ותוצאותיהם מבחינת רשויות המס, וכן, ההשלכה שיש לכך מבחינת אינטרס הציבור באכיפה ושוויונית של תשלום המסים. אני רואה בחומרה רבה את היקף הסכומים שהפקיד הנאשם בחשבונות הסמויים, 749,466 ₪, וההימנעות מדיווח עליהם למס הכנסה, שהביאה לגריעת מס בשיעור ניכר, בדרכי ערמה ותחבולה, ואת התקופה הממושכת שבה בוצעו המעשים. משנה חומרה לכך שאין מדובר במידה חד פעמית, אקראית, אלא בפעולות יזומות ומתוכננות, שהפכו לנאשם מנהג קבע משך שש שנים. יהיה המניע אשר יהיה, אין ספק, כי לגד עיני הנאשם עמדה מטרה ברורה – להימנע מדיווחי אמת ומתשלום מסים כדין."

חברי הוועדה סבורים, כי אכן מדובר בעבירות שאין להקל בהן ראש ואף שמדובר במעשים שאינם קשורים ישירות לעבודתו המקצועית של הנקבל, יש במעשים אלה כדי להצביע על נורמות התנהגות פסולות שאינן מתיישבות עם מקצועו כפסיכולוג. מעשיו של הנקבל, מעבר לחומרתם, פגעו בציבור כולו, הם אינם מתיישבים עם נורמות הבסיסיות המחייבות כל פרט בחברה והם פוגעים בקופה הציבורית. זאת גם שעה שמדובר בהעלמת הכנסות בסכומים גבוהים, ובמעשים חוזרים ונשנים שנעשו על פני תקופה ממושכת. במעשים אלה של הנקבל, יש כדי לפגוע פגיעה קשה באמון ציבור המטופלים במי שהורשו לעסוק בפסיכולוגיה, אמון המהווה אבן יסוד הכרחית ביחסים שבין מטופל ופסיכולוג.

מנגד עומדות נסיבותיו האישיות של הנקבל.
בית המשפט התייחס לעניין זה, בגזר הדין, באמרו:
"הנאשם שלפני הוא בן 57, והוא מצטייר כאיש מקצוע מוערך, שהגיע הישגים לא מבוטלים בתחום עיסוקו כמטפל ופסיכולוג; הוא גם נוטה להתנדב, וזוכה לכבוד ויקר, כפי שהעידו חבריו עדי ההגנה. לכך, יינתן משקל בקביעת העונש, כמו גם לבושה ולחרטה שהביע הנאשם, אשר להתרשמותי הן כנות ואמיתיות. משקל מיוחד אייחד גם להסרת המחדלים; שכן, הסתבר, כי הנאשם לא הסתפק בדיבורים, אלא יצא לכבד את החרטה במעשים. עוד בטרם הבשיל הסדר הטיעון – מיהר להסדיר את חובו לרשויות, והוא עומד בתשלומים..."

עוד עמד בית המשפט בגזר הדין, על הפער הניכר בין התרשמותו מאשיותו של הנקבל וההערכה לה זכה כאדם וכאיש מקצוע, לבין העבירות שבוצעו על ידו, באמרו:

"...מזדקר ועולה פער בלתי מוסבר אין אישיותו הנורמטיבית והמכובדת של הנאשם, והערכים החיוביים עליהם הצהיר, מצד אחד, לבין הצד האחר באישיותו, אותו צד שבעטיו המשך משך שש שנים לנקוט בדרכי מרמה ועורמה ולהוליך שולל את רשויות המס. אין זאת אלא תפיסת עולם משובשת אשר הנחתה את הנאשם לנהוג בעורמה כלפי רשויות המס, ולגוע כספים מהקופה הציבורית, כאילו הייתה הפקר."

מקריאת פרוטוקול הדיון בתיק הפלילי, דברי עדי האופי שהעידו לטובת הנקבל ומעדות הנקבל עצמו, אכן ניתן להתרשם כי הנקבל זכה להערכה רבה, הן מבחינה מקצועית והן כאדם, כי הנקבל מבין את חומרת המעשים שעשה והוא מתחרט חרטה כנה על מעשיו. עולה מעדות הנקבל כי הוא מצוי כיום במצוקה קשה, הן מבחינה כלכלית, כמו גם מבחינת מעמדו המקצועי ויכולתו להתפרנס.

שקלנו מחד, את חומרת מעשיו של הנקבל והשלכותיהם על מעמד העוסקים במקצועו ואמון הציבור במי שהורשו לעסוק בפסיכולוגיה ומאידך, את נסיבותיו האישיות של הנקבל, לרבות את הדרך שבה נהג מאז נפתחה החקירה נגדו, המלמדת על כך שהנקבל מיטיב להבין את חומרת מעשיו והשלכותיהם, על כך שהנקבל חש חרטה כנה על מעשיו, כמו גם על המצוקה הקשה שהנקבל מצוי בה. עוד נתנו דעתנו לכך שהנקבל ריצה עונש מאסר בפועל שבמהלכו הנקבל לא עסק ממילא במקצועו וכי בפועל יכולתו של הנקבל לעסוק במקצועו, גם בתקופת החקירה ובמהלך הדיון בתיק הפלילי, היתה מוגבלת במידה רבה, אם לא אפסית.

מששקלנו את כל אלה, הגענו לכלל מסקנה שבנסיבות העניין, לא יהא זה נכון לעת הזו, כשנה וחצי לאחר שנגזר דינו בהליך הפלילי, להתלות את רישומו של הנקבל בפנקס כמשמעו בסעיף 12 לחוק. מאידך, אנו סבורים כי לאור חומרת המעשים, ראוי לנקוט כנגד הנקבל באמצעי של נזיפה.

גב' לאה אליגל
חברת הוועדה

מר ראובן האש
חבר הוועדה

רות הורן, עו"ד
יו"ר הוועדה